

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

7 במאי 2012

464

ט"ו באייר התשע"ב

עמוד

הצעת חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (תיקון מס' 10) (סמכויות פיקוח ואכיפה).

184התשע"ב-2012.

הצעת חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (תיקון מס' 10) (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע"ב-2012*

1. החלפת סעיף 5, הוספת סעיף 5א, החלפת סעיף 6 והוספת סעיף 6א
- בחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994 (להלן - החוק העיקרי), במקום סעיפים 5 ו-6 יבוא:
- מינוי מפקחים 5.
- (א) השר רשאי למנות, מבין עובדי משרדו או המשרד להגנת הסביבה, מפקחים שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי חוק זה כולן או חלקן, לשם ביצוע הוראות חוק זה.
- (ב) לא ימונה מפקח אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:
- (1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי העובד, כי היא אינה מתנגדת למינויו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה כפי שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים;
- (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה השר בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים.
- סמכויות פיקוח א.5. לשם פיקוח על הוראות לפי חוק זה, רשאי הממונה או המפקח שהוסמך לפקח על ביצוע חוק זה -
- (1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג בפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;
- (2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוע ההוראות לפי חוק זה; בפסקה זו, "מסמך" - לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;
- (3) לערוך בדיקות או מדידות או ליטול דוגמאות לשם בדיקה, וכן להורות על מסירת דוגמאות לבדיקת מעבדה או על שמירתן לתקופה שיוורה, או לנהוג בהן בדרך אחרת;
- (4) להיכנס למקום, לרבות לכלי רכב, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

ד ב ר י ה ס ב ר

- להבדיל מאכיפה רק בתגובה לחשד לביצוע עבירות.
- חוק צער בעלי חיים והתקנות לפיו קובעים כללים, לעתים מפורטים מאוד, בדבר אופן ההחזקה של בעלי חיים וההגנה עליהם. אכיפת כללים אלו מחייבת ביקורות פתע של הרשויות במתקנים שבהם מוחזקים בעלי חיים, כגון חנויות, פינות ליטוף ומשקים חקלאיים.
- כיום החוק מסמיך את הממונה שהוא רופא וטרינר מטרת הצעת החוק היא לאפשר פיקוח שוטף על קיום הוראות חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994 (להלן - חוק צער בעלי חיים). אחת הבעיות בהגנה על בעלי חיים בישראל היא חולשת מנגנון האכיפה. בבג"ץ 9232/01 "נח" ההתאחדות הישראלית של הארגונים נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נו" (6) 212, נקבע שנחוץ פיקוח שיבטיח ביצוע מלא, מדויק ורצוף של תקנות לפי חוק צער בעלי חיים. מכאן שנדרש מערך בקרה יזום,

* הצעת חוק מס' 1710/18/פ; הועברה לוועדה ביום ה' באדר התשע"ב (28 בפברואר 2012).

1 ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

6. סמכויות אכיפה התעורר חשד לביצוע עבירה על הוראות חוק זה, רשאי הממונה או המפקח -

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)², בשינויים המחוייבים;

(2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969³ (בסעיף זה - פקודת מעצר וחיפוש), בשינויים המחוייבים; על אף האמור, על תפיסת בעל חיים יחולו הוראות סעיפים 8 ו-9 לחוק זה;

(3) לבקש מבית משפט צו חיפוש על פי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחוייבים.

זיהוי מפקח א.6. המפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה אלא בעת מילוי תפקידו, לאחר שהזדהה, ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ולובש מדי מפקח בצבע ובצורה שהורה השר לעניין זה, ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה;

(2) יש בידו תעודה החתומה על ידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו של המפקח, שאותה יציג על פי דרישה.⁴

2. בסעיף 8 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) הממונה, שוטר, מפקח או פקח כמשמעותו בחוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית - סמכויות פקחים), התשס"ח-2008⁵, רשאים לתפוס בעל חיים שיש להם יסוד סביר לחשוד שנעברה בו עבירה לפי חוק זה, אולם אין לתפוס בעל חיים במקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט."

3. בסעיף 16 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "מי שהוסמך לפי חוק זה להפעיל את סמכויותיו כאמור בסעיפים 5, 6 ו-8 לחוק, רשאי להפעיל את סמכויותיו לפי חוק זה כלפי המדינה ומוסדותיה."

4. במקום סעיף 16א לחוק העיקרי יבוא:

"סייג לתחולה על מערכת הביטחון 16א. (א) על אף הוראות סעיף 16, לא יפעיל מי שהוסמך לכך לפי חוק זה שימוש בסמכויותיו כלפי מערכת הביטחון אלא לאחר שעבר התאמה ביטחונית כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002⁵."

ד ב ר י ה ס ב ר

לפי החוק. לפיכך מוצע לאפשר כניסה לכל מקום, בכפוף לסייגים שייקבעו בחוק כמוצע, גם ללא חשד מוקדם, לשם פיקוח ובקרה. הסדר דומה קבוע בסעיפים 6 ו-15 לחוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994.

מוצע להחליף את ההוראות בדבר פיקוח ואכיפה

עובד השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר שמונה לתפקיד זה, מפקח שמונה לפי החוק או שוטר, להיכנס לכל מקום ולערוך בו חיפוש, אם יש להם יסוד סביר להניח שנעברה בו עבירה על החוק. ואולם, כאמור, לא די במתן סמכות זו לשם פיקוח שוטף על קיום הוראות

² חוק א"י, כרך א', עמ' (ע) 439, (א) 467.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

⁴ ס"ח התשס"ח, עמ' 534.

⁵ ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

- (ב) השר, בהסכמת השר הממונה, יקבע בנהלים תנאים לשימוש בסמכויות לפי חוק זה כלפי מערכת הביטחון.
- (ג) הוראות סעיף קטן (ב) יחולו גם על שינוי התנאים שנקבעו לפי אותו סעיף קטן.
- (ד) בסעיף זה -
- “מערכת הביטחון” - כל אחד מאלה:

- (1) משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו;
- (2) צבא הגנה לישראל;
- (3) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה;
- (4) מפעלי מערכת הביטחון כמשמעותם בסעיף 20 לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ”ח-1998,⁶ שאינם יחידות כאמור בפסקה (3), ואשר שר הביטחון הודיע עליהם לשר;
- (5) משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר והרשות להגנה על עדים;
- “השר הממונה” - כמפורט להלן, לפי העניין;
- (1) לעניין הגופים המנויים בפסקאות (1), (2) ו-(4) להגדרה “מערכת הביטחון” - שר הביטחון;
- (2) לעניין הגופים המנויים בפסקה (3) להגדרה “מערכת הביטחון” - ראש הממשלה;
- (3) לעניין הגופים המנויים בפסקה (5) להגדרה “מערכת הביטחון” - השר לביטחון הפנים.

ד ב ר י ה ס ב ר

(2) יהיו רשאים להשתמש בכל הסמכויות הנתונות לקצין משטרה בדרגת מפקח לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול על הודעה שרשמו מכוח סמכות זו.”

סיוג לתחולה על מערכת הביטחון

א16.

(א) בסעיף זה -

“מערכת הביטחון” - משרד הביטחון ויחידות סמך שלו, צבא הגנה לישראל או מוסד אחר הפועל למטרות ביטחוניות ואשר אושר לצורך חוק זה על ידי שר הביטחון;

“שטח צבאי” - מקרקעין התפוסים דרך קבע או באופן ארעי על ידי מערכת הביטחון וכן שטח המשמש אותם כשטח אימונים.

(ב) על אף האמור בסעיפים 6, 8 ו-16, כניסה לשטח צבאי ותפיסת בעלי חיים המוחזקים על ידי מערכת הביטחון תיעשה רק בידי מי ששר הביטחון אישר לכך.”

בהסדר חדש, בנוסח המקובל כיום בדברי חקיקה רבים, כגון חוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע”א-2011. וזה נוסחם של הסעיפים שמוצע להחליף:

“מינוי מפקחים

5. המנהל ימנה, מבין עובדי המדינה, מפקחים לעניין חוק זה.

סמכויות כניסה וחקירה

6. (א) היה לממונה, למפקח או לשוטר, יסוד סביר להניח כי נעברה עבירה על חוק זה רשאים הם להיכנס לכל מקום ולערוך בו חיפוש; אולם אין להיכנס לחצרים של אדם אלא לפי צו חיפוש מאת בית משפט שלום.

(ב) לממונה ולמפקח כאמור תהיה סמכות לערוך חקירות על עבירות לפי חוק זה; בהשתמשם בסמכות כאמור -

(1) תהיינה להם סמכויות שוטר לפי סעיף 2 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ”ט-1969;

יוזמים: חברי הכנסת איתן כבל, אורי אריאל, דב חנין, ניצן הורוביץ, זבולון אורלב, יואל חסון

⁶ ס”ח התשנ”ח, עמ’ 348.